

Koncert "Strony świata" - w piątek Gershwin i Ravel

Opera i Filharmonia Podlaska zaprasza na koncert symfoniczny z muzyką dwóch wielkich postaci międzywojnia: George'a Gershwina i Maurice'a Ravela, który przeniesie nas w gorące, ekspresyjne klimaty. Uwerturę kubańską i Koncert fortepianowy F-dur „króla jazzu” oraz Rapsodię hiszpańską i Bolero Ravela wykona Orkiestra Opery i Filharmonii Podlaskiej pod batutą Mirosława Jacka Błaszczyka, przy fortepianie jeden z najbardziej wszechstronnych pianistów polskich – Paweł Kowalski.

Na twórczość George'a Gershwina wpływ wywarła muzyka afroamerykańska, którą – wyprzedzając swoje czasy – zaprosił do sal teatralnych i koncertowych. Nie bał się eksperymentować. Pomimo krytyki, wprowadzał do muzyki symfonicznej elementy jazzu. „Uwertura kubańska Gershwina to pocztówka z wakacji w Hawanie na Kubie, gdzie kompozytor przebywał w 1932 roku. Utwór pulsuje tanecznymi karaibskimi rytmami, a kubańskiego charakteru dodają mu marakasy, bongosy, claves i guiro, niemal przez cały czas trwania kompozycji wybijające ostinatowy rytm. Z kolei część pierwsza Koncertu fortepianowego F-dur – jak pisze sam kompozytor – oparta jest na rytmie charlestona. Jest szybka i pulsująca; przedstawia młodego, pełnego entuzjazmu ducha amerykańskiego życia. Rozpoczyna ją rytmiczny motyw poddany przez kotły, a podtrzymywany przez inne instrumenty perkusyjne – oraz charlestonowy temat wprowadzony przez fagot, rogi, klarnet i altówki. Później drugi temat wprowadzony jest przez fortepian. Część druga ma liryczną, nokturnową atmosferę, którą można porównać z nastrojem amerykańskich bluesów, ale tych o czystej formie, nie takich, jakie słyszymy zazwyczaj. Część trzecia nawiązuje swym stylem do pierwszej. Stanowi orgię rytmu; zaczyna się z pasją i – utrzymuje tę pasję do końca.

Ravel pochodził z kulturowo mieszanej rodziny: ojciec miał szwajcarskie pochodzenie, matka była Baskijką. Uwrażliwiło go to na kultury narodowe i regionalne. W jego twórczości odnaleźć można inspiracje muzyką hiszpańską, m.in. w Rapsodii hiszpańskiej czy Bolero. Hipnotyczne, niezwykle Bolero, skomponowane w 1928 r., to najczęściej wykonywany utwór muzyki klasycznej. Podobno co około 15 minut rozbrzmiewa gdzieś na świecie. Pomysł utworu oparty jest na rozwijaniu w formie prostych wariacji jednego 18-taktowego tematu melodyczno-rytmicznego granego przez różne instrumenty. Towarzyszy mu jednostajny rytm podany na werblu na początku utworu. Dynamika narasta przez włączanie w tkanę dzieła kolejnych instrumentów, które po odegraniu tematu solo przechodzą do akompaniamentu. Utwór kończy obsada 26 instrumentów. Skomponowany na zamówienie Idy Rubinstein, w założeniu był muzyką do widowiska baletowego w choreografii Bronisławy Niżyńskiej.

Sceniczna premiera Bolera odbyła się w Operze Paryskiej jesienią 1928 roku.

Wystawiony został jako taniec młodej Hiszpanki na stole pośrodku gospody, wśród siedzących przy winie wieśniaków, którzy początkowo nie zwracają na nią uwagi, ale w miarę narastania muzyki i coraz większej ekspresji tancerki podchodzą i stają wokół jak

zaczarowani.

KONCERT STRONY ŚWIATA

Piątek, 21 czerwca 2019 | Sala koncertowa ul. Podleśna 2 | godz.19.00

GEORGE GERSHWIN

(1898–1937)

Uwertura kubańska

Koncert fortepianowy F-dur

1 Allegro

2. Adagio – Andante con moto

3. Allegro agitato

MAURICE RAVEL

(1875–1937)

Rapsodia hiszpańska

1. Prélude à la nuit

2. Malagueña

3. Habanera

4. Feria

Bolero

Orkiestra Opery i Filharmonii Podlaskiej

Mirosław Jacek Błaszczuk – dyrygent

Paweł Kowalski – fortepian.

PAWEŁ KOWALSKI

Jeden z najbardziej wszechstronnych polskich muzyków, wykonujący ponad czterdzieści utworów na fortepian i orkiestrę – od W.A. Mozarta i F. Chopina do A. Panufnika, W. Kilara i H.M. Góreckiego, recitale, muzykę kameralną, filmową oraz jazz. Pianista był pierwszym po K. Zimermanie wykonawcą Koncertu fortepianowego W. Lutosławskiego, który zagrał w Warszawie pod dyрекcją kompozytora. Studiował w Kolonii, w Warszawie oraz w Vancouver – dzięki stypendium im. W. Lutosławskiego. Pianista występował w czterdziestu krajach na czterech kontynentach, we wszystkich polskich filharmoniach oraz w Salle Pleyel w Paryżu, Konzerthaus w Berlinie, Tonhalle w Zurychu, Konserwatorium Królewskim w Brukseli, Conservatori Superior w Palma de Mallorca, Auditorio Mozart w Saragossie, Palau de la Música w Walencji, Estonia Concert Hall w Tallinie, Narodowej Sali Koncertowej im. B. Bartóka w Budapeszcie

Concert Hall w Paryżu, Narodowej Sal Koncertowej im. B. Bartoka w Budapeszcie, Filharmonii im. G. Enescu w Bukareszcie, Casa de la Cultura w Buenos Aires oraz z Orquesta Sinfónica de Chile w Santiago. Brał udział w licznych festiwalach, koncertował z wieloma orkiestrami, dokonał nagrań dla radia i telewizji w wielu krajach Europy oraz nagrał płyty z utworami F. Chopina, L. Van Beethovena, J. Brahmsa, J. Zarębskiego i A. Panufnika. Był jurorem sześciu międzynarodowych konkursów pianistycznych. Komentował XVII Międzynarodowy Konkurs Chopinowski dla TVP Kultura.

17 czerwca 2016, na zakończenie sezonu w nowej Filharmonii w Szczecinie, jako pierwszy pianista na świecie wykonał z pamięci partię fortepianową w poemacie „Prometeusz” A. Skriabina.

mat. org/art

